

වියඪය පිළිබඳ බෞද්ධ උපදේශනය : සූත්‍ර දේශනා ආශ්‍රිත විමසුමක්

බළන්ගොඩ ආනන්ද චන්ද්‍රකීර්ති ගමි

වියඪය පිළිබඳ බෞද්ධ උපදේශනය වනාහි බුදුදහමේ පරමාර්යයන් විසුකත් වූවක් නො වේ. එය හුදෙක් ම ලෞකික ප්‍රතිපදාවේ සිට ලොකෝත්තර ඉහළ ම ඵලය කරා ගමන් කරන සියුම් හුයකි. එම හුයෙහි අමුණනලද සංකල්ප, ආචාරධර්ම, ගුණධර්ම පද්ධතියක එකතුවක් ලෙස වියඪය පිළිබඳ බෞද්ධ උපදේශනය හැඳින්විය හැකි ය.

'උපදේශනය' යනුවෙන් කී විගස මතකයට නැගෙන බටහිර මනෝවිද්‍යාගත 'Counseling' යන්න ම මෙහිදී අදහස් නො කෙරේ. එහි ඇතැම් ලක්ෂණ මෙම ප්‍රස්තුතයෙහි සාකච්ඡා විය හැකි අතර ඇතැම් කරුණු සාකච්ඡා නො වීමට ද පිළිවන. උපදේශනය යන්නෙන් මෙහිදී අර්ථ ගන්වන්නේ බටහිර මනෝවිද්‍යාගත උපදේශනය යන්නට සමගාමී, අනුගාමී හෝ සමානවාදී සංකල්පයක් නො වන බව කිව යුතු ය. උපදේශනය පිළිබඳ බෞද්ධ න්‍යාය ලෙස

අප මෙහිදී දකින්නේ ඕවාද හා අනුශාසනා යන න්‍යාය දෙක යි.¹

බුදුරදුන්ගේ දේශනා, පැනවීම්, විවරණ, විභජන තුළ ඕවාද සේම අනුශාසනා ලක්ෂණ ද ඇත. ඒ අතර සාමාන්‍ය සේ ම අනන්‍යතා ලක්ෂණ ද ඇත. මෙම ඕවාද - අනුශාසනා යන වචනද්වය පිළිබඳ අර්ථ විග්‍රහ 2 ක් හමුවෙයි. මේ පිළිබඳ සංයුක්ත නිකාය අටුවාවෙහි මෙසේ කරුණු දක්වයි.

"අනුසාසකුකි පුනස්පුනං සාසකු . පුරිමඤ්චි වචනං ඔවාදො නාම, අපරාපරං වචනං අනුසාසනී නාම. ඔකිණ්ණෝ වා වඤ්ඤාමිං වචනං ඔවාදෝ නාම. අනොකිණ්ණෝ තත්ති වසෙන වා පවෙණි වසෙන වා වුක්කං අනුසාසනී නාම. අපි ව ඔවාදොති වා අනුසාසනීති වා අඤ්ඤා ඵකමෙව. වාඤ්ඤාමෙව නානං."²

"නැවත නැවත කරුණු දක්වීම අනුශාසනය යි. පළමුව කියන කරුණු ඕවාද යි. පැමිණි කරුණක් කෙරෙහි උපදෙස් දීම ඕවාද යි. නො පැමිණි කරුණක් පිළිබඳව දිගින් දිගට කියන දෙය අනුශාසනය යි. එසේ ම මේ දෙක අර්ථ වශයෙන් සමාන ය. පදවලින් වෙනස් යැයි ද කිව හැකි ය.

සංයුක්ත නිකාය අටුවාවෙහි ම තවත් තැනෙක ඕවාද - අනුශාසන සමාන කර දැක්වෙයි.³ අංගුත්තර නිකාය අටුවාවෙහි මීට වඩා සංකීර්ණ මතයක් ඉදිරිපත් කරන බව පෙනේ. ඊට අනුව ඕවාද යනු, "එක් වරක් කීම ඕවාද ය. නැවත නැවත කීම අනුශාසනය යි. අභිමුඛයේ උපදෙස් දීම

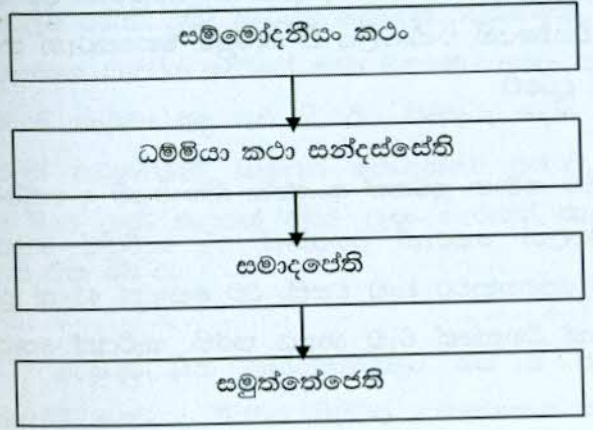
ඕවාද ය. පණිවිඩකරුවකු ලවා කියවන දෙය අනුශාසනය යි. පැමිණි කරුණකට උපදෙස් දීම ඕවාද ය. ආයතී සංවරය පිණිස පැමිණි හෝ නො පැමිණි කරුණකට උපදෙස් දීම අනුශාසන" ය⁴ ලෙස දැක්වෙයි. විනය අටුවාව තනි මතයක් ඉදිරිපත් කරයි. එනම් "ඔතිණ්ණෝ වා අනෝතිණ්ණෝ පයංම වචනං ඕවාදො පුනස්පුනං වචනං අනුසාසනී."⁵ උද්ගත වූ හෝ උද්ගත නො වූ සිදුවීමකට කරන පළමු උපදෙස් දීම ඕවාද ය. එය ම නැවත නැවත කීවීම අනුශාසන ය. බුද්ධවංස අටුවාව දක්වන පරිදි, එක් වරක් (පළමු වර) කීම ඕවාද යයි. නැවත නැවත කීම අනුශාසනා යි.⁶

මින් ගම්‍ය වන්නේ ඕවාද අනුශාසන යන දෙකෙන් ම පැවසෙන්නේ යමෙකුට මූල පටන් අවසානය තෙක් උපදෙස් දීම බව යි. එම ඕවාද අනුශාසන යන වචනද්වය උදෙසා මෙහි 'උපදේශනය' යන්න භාවිත කරමු.

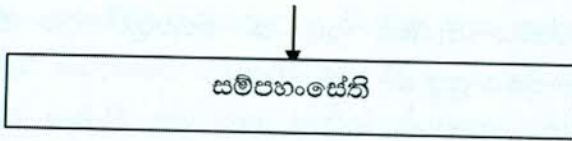
පුද්ගල ජීවිතය රඳා පවතින්නේ ත් සාර්ථක වන්නේ ත් මිල - මුදල් මත හෝ නිරෝගීකම මත හෝ යැයි සිතිය හැකි ය. නමුත් 'අරමුණකින් තොර' ජීවිතය කිසිදු සාර්ථක නො වේ. මිනිසා ජීවත් වන්නේ අරමුණු මත ය. අරමුණකින් තොර ජීවිතය ජීවත් කළ නො හැක. පුද්ගල ජීවිතය හා එහි යථාර්ථය ලෙස බුදු දහම දකින්නේ ද මනුෂ්‍ය අරමුණු හා අභිමතාර්ථ යි. අරමුණු හා අභිමතාර්ථ මත මනුෂ්‍ය දිවියේ ගමන් මග තීරණය වේ. වියඪියෙහි ඇරඹුම ද අරමුණකින් සිදු වෙයි. පුද්ගලයාගේ ඉලක්ක අරමුණු අනුව ඔහු වියඪිය ඇරඹයි. වියඪිය එල ලැබීමට පළමුව ප්‍රබල ඉලක්කයක් තිබිය යුතු ය.

දෙවනුව වියඪිය ඇරඹිය යුතු ය. තෙවනුව ඊට නිසි ක්‍රමවේදයක් තිබිය යුතු ය.

මනාව දේශනා නො කරන ලද ශාසනයක, උපදේශනය සාවද්‍යය. විටෙක කෙතරම් වියඪිය කළ ද ප්‍රතිඵල නො ලැබේ. අමු ලී අතුල්ලා ගිනි ඉපිදවිය නොහැකි වන්නාක් මෙනි. තණ සුලකින් මහා ගංගාවක් උණු කළ නොහැකි වන්නාක් මෙනි.⁷ මැනවින් උපදෙස් දුන් කල්හි ඇරඹන ලද වියඪිය ම සාර්ථක වේ. එබැවින් වියඪියෙහි සාර්ථකත්වයට උපදේශනය ඉතා වැදගත් වෙයි. උපදේශනය තුළ වියඪියට අදාළ මූලික කරුණු සේ ම අතරමග දී හමුවන බාධක ජයගන්නා උපදෙස් ද තිබිය යුතු ය. බුදුරදුන් හමුවීමට යමෙකු පැමිණි විට පළමුව කරුණු විමසා මතස වටහා ගනියි. (සම්මෝදනීයං කථං) දෙවනුව දේශනා සිදු කරයි. දහමේ කථාවෙන් කරුණු දක්වයි (සන්දස්සේති). අරමුණක් සිත තුළ උපදවයි (සමාදපෙති). වියඪිය ඇති කරයි (සමුත්තේජෙති). විශ්වාස ගොඩනගයි (සම්පහංසෙති).

මෙම ක්‍රමවේදය කෙතරම් ප්‍රබල හා සාර්ථක වී ද යත් හැකිඑණු විසිරුණු මනසකින් බුදු හිමි හමුදුවන් නැවත යන්නේ ප්‍රබෝධමත් හා උත්තේජිත (වියචාරබ්ධ) මනසකිනි.⁸ වරක්, රෝගාතුරව සිටි 'නකුලපිතා' බොහෝ කලකින් බුදුන් දකින්නට එයි. වික්ෂිප්තව පැමිණි ඔහු ආපසු යන ගමනේ දී සැරියුත් තෙරුන් හමුවීමට යයි. උන්වහන්සේ ඔහු දුටු සැනින් මෙසේ අසති.

"නකුල පිතා... තුඹ බොහෝ කලකින් නේ ද? මේ ආවේ. මෙහේ එන්න කලින් බුදුරදුන් හමුවුවා නො වෙද? දහැමි කථා මගින් උපදෙස් ගන්නා නො වෙ ද? ඔබගේ පැහැදුණු ඉඳුරන් හා පියකරු මුහුණ මා හට එය කියා පායි."⁹

යනුවෙනි. විසිරුණු මනසකින් හෙබි ලෙඩ වූ මිනිසෙකුට ද ජීවිතයට නව අරුතක් හා අරමුණක් දීම නිසා ඇති වූ වියචියෙහි වණ්ණාවලිය යි සැරියුත් මහතෙරුන් නකුල පිතා තුළ දුටුවේ.

මීට සමාන පුවතක් සංයුක්ත නිකායෙහි ද හමුවෙයි. වරක් මුගලන් තෙරුන් වහන්සේ හා සැරියුත් තෙරුන් වහන්සේ රජගහනුවර වැඩ වසති. ඊට යොදුන් 45 ක් දුරින් බුදුරජාණන් වහන්සේ වැඩ වාසය කරති. සැරියුත් තෙරුන්

වහන්සේ හමුවට පැමිණි මුගලන් තෙරුන් වහන්සේගේ පැහැදුණු ඉඳුරන් ඇති බව හා පැහැපත් මුහුණ දැක සැරියුත් තෙරුන් වහන්සේ විමසන්නේ "ඇවැත්නි, ඔබ අද ඉතා ප්‍රබල සමාධියකට සම්වැදුණා නො වේ ද? යන්න යි. පිළිතුර වූයේ "මම සාමාන්‍ය විදිහට ම විසිමි යන්න යි. එහෙත් තමා බුදුරදුන් සමග දහැමි කථාවෙන් සතුටු වූ බව ත්, උපදෙස් ලබාගත් බව ත් පැවසී ය. එවිට සැරියුත් තෙරුන් වහන්සේ විමසන්නේ ඔබ තථාගතයන් වහන්සේ කරා ගියේ ද? නැතහොත් තථාගතයන් වහන්සේ මෙහි වැඩියෝ ද? යන්නයි. මන්ද තථාගතයන් වහන්සේ ඒ වන විට යොදුන් 45 ක් දුර වැඩ සිටි බැවිනි. මුගලන් තෙරුන් පවසන්නේ තමා හා තථාගතයන් අතර සාකච්ඡාව දිබ්බවක්බු හා දිබ්බසෝත ඤාණ හරහා සෘද්ධි බලයෙන් සිදු කළ බව යි. එහිදී සාකච්ඡා කර ඇත්තේ "ආරද්ධ වියචිය පිළිබඳව යි."¹⁰ වතුරංග සමන්තාගත වියචියෙන් කටයුතු කිරීම පිළිබඳව එම සාකච්ඡාව සිදු වී ඇත. මුගලන් තෙරුන්ගේ මුහුණ පැහැපත්ව, පැහැදුණු ඉඳිය ඇති වූයේ එම උපදේශන ක්‍රියාවලිය මගිනි. එහිදී සැරියුත් තෙරුන් පවසන්නේ, මුගලන් තෙරුන්ගේ සෘද්ධිය ඉදිරියේ තමා මහමෙර අසල කුඩා ගල් කැටයක් තැබුවා බඳු බව යි. ඊට පිළිතුරු දෙන මුගලන් තෙරුන් පවසන්නේ, සැරියුත් තෙරුන්ගේ ප්‍රඥාව හමුවේ තමා මහා ලුණු කළයක් අසල ලුණු කැටයක් තැබුවා හා සමාන වන බව ය.

අරමුණු හීන පෘථග්ජනයකුට සේ ම පාරප්‍රාප්ත නික්ලේශී අයට ද වියචිය පිළිබඳ උපදේශනය සක්‍රියත්වය

දියුණු කරයි. මහාකාශය පෙර බොජ්කාංග ආදිය මීට නිදසුන් ය. රෝගාතුරව වැතිර සිටි අයෙකුට තමා පැමිණි ගමන් මග හා වඩන ලද වියඪය මෙනෙහි කළ විට සකල ඉන්ද්‍රියයන් ප්‍රකෘතිමත් ව ආබාධ වහා සුව වන අයුරු එහි දැක්වෙයි.¹¹ තම අරමුණු ඉලක්ක පිළිබඳ ආවර්තය හා සැදුම්තය මගින් වියඪය පුනරුත්පාදනය හෝ නව උත්පාදනය සිදු වෙයි.

වියඪය පුනරුත්පාදනය අවශ්‍ය වන්නේ අරඹන ලද ප්‍රතිපදාවක හීන වූ එල සහිත අයට ය. පසුබෑමට ලක් වූ ඔවුන්ගේ මනස උපදේශනයේ ආලෝකයෙන් නැවත පණ දී උපදවාලයි. හීන වියඪය ඇති හික්ෂුවට දේශිත වණ්ණුපථ ජාතකය නිදසුනකි. එමගින් සුව වර්ත අධ්‍යයනය හා වර්තායනය හඳුනා ගත හැකි ය. සුව නිදහ්න වර්තායනය බොද්ධ වියෙඪීපදේශනයෙහි සුවිශේෂ ලක්ෂණයකි. වණ්ණුපථ දවෙහි දැක්වෙන හීනවියඪයැති හික්ෂුව ප්‍රතිඋත්පාදනය වූ මනසක් ලබන්නේ තමාගේ ම පෙරභවයක වියඪය සිහි වීමෙනි.¹² බුදුසසුන හීන වියඪය ඇති අයට නො වේ. පෙර විසූ ශ්‍රාවකයෝ වියඪය වඩා ධර්මය අවබෝධ කළහ. මා ද එසේ කළ යුතු යැයි සිතා වියඪය ඇරඹීමට ද බුදුසමය උපදෙස් දී ඇත. සැබැවින් එය උපදෙසකට වඩා උත්තේජන හරහා ප්‍රතිඵල ලැබීමේ උපක්‍රමයක ලක්ෂණ දරයි.

යථාථිච්චාදී ජීවිත විචරණය ද වියෙඪීත්පාදනය පිණිස බුදු දහමෙහි භාවිත ක්‍රමවේදයකි. නිදසුනක් ලෙස මනුෂ්‍ය සත්ත්ව පැවැත්මෙහි කටුකත්‍වය හා මිනිසත් බවෙහි

දුලහත්වය සිහිකිරීම් වශයෙන් වියඪය ඉපිදවීම එහි ස්වභාවය යි. සංයුක්ත නිකායෙහි අරුණවතී සූත්‍රය මෙහි දෙවන අංශය ඔස්සේ වියඪය උපදවන්නට උපදේශනය ලබා දෙයි. එහි "බුද්ධෝත්පාදය දුලිභය, ධර්මය, ඤාණසම්පත්තිය, මිනිසත්බව, ධර්මශ්‍රවණය දුලිභය"¹³ යනුවෙන් දක්වා,

ආරභථ නික්ඛමථ	යුඤ්ජථ බුද්ධ සාසනෙ
ධුතාරථ මච්චුනො සෙනං	නළාගාරංව කුඤ්ජරො

යො ඉමස්මිං ධම්මචිතයෙ	අජපමත්තෝ විහෙස්සති
පහාය ජාතිසංසාරං	දුක්ඛස්සත්තං කරස්සති ¹⁴

යනුවෙන් පවසයි. සෘජුව ම මෙහි වියඪය පිළිබඳව උපදෙස් ලබා දෙන අතර එම වියඪය ඇරඹීමට හේතු වශයෙන් මනුෂ්‍ය ජීවිතයේ දුලිභත්‍වය හුවා දක්වා ඇත. තමාට ලැබුණු දුලබ අවස්ථාවෙන් ප්‍රයෝජන ගැනීමට මෙහි පෙළඹවීමක් ඇති කරයි.

සසර පැවැත්මෙහි කටුකත්‍වය දැක්වීම තරම් වියඪය උපදවන්නට සමත් අනෙකක් නොමැති බව පෙනේ. නිත්‍ය - සුභ - සුඛ - සංඥා විරහිත, එබැවින් ම අනාත්මීය වන මිනිසත් බව පිළිබඳ තිරසාර හැඟීම් උපදවා ගැනීමේ ආදීනව දක්වන බුදු දහම සකලවිධ සංස්කාරයන්ගේ නැසීම හුවා දක්වා වතුරායඪී සත්‍යාවබෝධයට ශ්‍රාවකයා යොමු කර ඇත. සිව්සස් දහමිහි කෘත්‍ය ඤාණය යනු හුදෙක් ම වියඪය යි.

සත්‍ය ඥාණය යනු හුදෙක් ම උපදේශනය යි. කරුණු සැදූණය යි.

ඉහතින් කී ලෙස පුද්ගලයා ජීවත් කරනුයේ අරමුණු හා අභිමතාරී විසිනි. ඊට පහර දුන් කල්හි මිනිසා ඒ වෙනුවට වෙනත් අරමුණකට යොමු වෙයි. එසේ කළ බවට කදිම නිදසුනකි, සංයුක්ත නිකායෙහි පයම කෝසල සූත්‍රය. මිනිසා මහා ආශ්චර්යවත් ව සිතා සිටින මහපොළොව, ඉර - හඳ, සදෙව්ලොව, බඹලොව පවා කලෙක වැනසෙන හැටි දක්වන එහි 'මෙය දකින ආර්ය ශ්‍රාවකයා සංසාරයෙහි කලකිරීමට ම උචිත බව' දක්වයි. (අලං විරජ්ජිතුං)¹⁵ ජීවනසථාරීය පිළිබඳ සච්චානුරක්ඛණයට පැමිණෙන ශ්‍රාවකයා සච්චානුබෝධ හා සච්චානුපත්ති කරා ගමන් කරවන වීයඝීය වනාහි මෙම යථානුදර්ශිත වීයඝීය යි. එනම් යථාස්චභාවය දැකීම මත උපදින 'මුඤ්චිතුකමානා ඥාණය' යි. සම්මා වායාම ලෙස දක්වන්නේ ද එය යි. එය සිත තුළ ප්‍රබල ව ක්‍රියාත්මක වන කල්හි සෘද්ධිපාද, ඉඤ්ජය, බල, බොජ්ඣංග ලෙස විවිධ නාම ගනු පෙනෙයි. මුඤ්චිතුකමානා ඥාණය වනාහි යථානුභූත දර්ශනය මගින් මනසක උපදින්නකි. වීයඝීය පිළිබඳ බෞද්ධ උපදේශනයේ වැදගත් ම හා රසවත් ම අංශය සේ ම සුවිශාලතම අංශය මෙය යි. බෞද්ධ වීයඝීය උපදේශනය ප්‍රධාන පියවර තුනකින් යුක්ත බව කිව යුතු ය.

1. යථානුභූත සන්දර්ශනය තුළින් වීයඝීරම්භයට පෙළඹවීම. (ජීවිතයට නව අරමුණක් ලබා දීම)

2. ආරද්ධ වීයඝීය හිත වූ, අරමුණක් සහිත සත්ත්වයන් උත්තේජනය කිරීම.
3. ප්‍රතිඵල ලාභීන් ඇගයීම. යනු එම තුන යි.

මෙහි පළමු පියවරෙහි එක් අංගයක් ලෙස ඇගයුම්ශීලී හා එසේ නො වන පුද්ගල ව්‍යවහාරය භාවිත කළ බව පෙනේ.

අරිය	-	අනරිය
බාල	-	පණ්ඩිත
වසල	-	බ්‍රාහ්මණ
පුඵජ්ජන	-	සෙබ

යනු ඉන් කිහිපයකි. යථෝක්ත පුද්ගලයන් අතරින් දුර්ගුණ ඇත්තාට වඩා අනෙක් අය නිතර ම වර්ණනා කර ඇත. සෙබ - අසෙබ පුද්ගලයන් වඩ වඩා ත් වණ්නා කර ඇත. එහි උච්චතම අවස්ථාවක් ලෙස අරිය පරියෙසන, නිවාප වැනි සූත්‍ර දක්විය හැකි ය.¹⁶

කරුණු දක්වීම හරහා ශ්‍රාවකයාගේ මනසෙහි තථාගතයන් සිදු කළ විපර්යාසය ඔවුන්ගේ ම ප්‍රකාශවලින් ප්‍රකට වෙයි. මජ්ඣිම නිකායෙහි කුක්කුරවතිය සූත්‍රය අවසානයේ සෙනිය නම් අචේලකයා සිය මුවින් අතිමහත් ප්‍රසාදයක් පල කරයි. එහිදී ම ඔහු පැවිද්ද ඉල්වයි. එවිට බුදුරදුන් වදාරන්නේ බුදුසසුනෙහි පැවිදි වන අන්‍ය තීරිකයන් සිවීමසක් පරිවාස කාලය සපුරා හික්කුන් කැමති නම් මහණ

කළ යුතු බව යි. එවිට සෙනිය පවසන්නේ "ස්වාමීනි මා සිව්වසක් නොව, පැවිද්ද වෙනුවෙන් සිව්වසක් වුව බලා සිටින බව යි.¹⁷ එතරම් වියඪයක් ඔහු තුළ උපන්නේ තරාගත උපදේශනයෙහි ශක්තිමත් භාවය මගිනි. යථාර්ථවාදී බව මගිනි. අන්‍ය ශාසනවල ශ්‍රාවකයන් උපැවිදි වන විට බුද්ධ ශ්‍රාවකයා එසේ නො කරන බව දක්වන සන්දක හා ධර්මවේනිය සූත්‍ර ද මෙහි ලා සුච්ඡේෂ ය.¹⁸

සංසාරයේ හයංකර බව, දිගු බව පෙන්වාදීම තුළින් වියඪාරම්භයට හික්මුව පොළඹවා ඇත. මජ්ඣිම නිකාය දේවදුත සූත්‍රය¹⁹ සහ සංයුත්තනිකාය කප්ප, සාසප, පබ්බත වැනි සූත්‍ර²⁰ එම කායභිහාරය හොඳින් ඉටු කරයි.

දෙවන අදියර වන අරමුණක් සහිත සත්ත්වයන් උත්තේජනය කිරීම පිණිස දේශිත උපදේශන ලෝකික - ලෝකෝත්තර අංශද්වයෙහි ම සාර්ථකත්වයට යොදා ගත හැකි ය. පළමු අදියරේ සේ ම මෙහිදී ද යථාර්ථවාදී කරුණු සංදර්ශනය මගින් උත්තේජනය නැවත ඇති කිරීම සේ ම නව උපක්‍රම හඳුන්වා දීම ද සුච්ඡේෂ ය. අරුණවතී සූත්‍රයෙහි මෙම ආකාර දෙක ම ප්‍රකටව පෙනෙයි.²¹ ධර්මාවබෝධයට හේතු වන දුලබ කරුණු පෙන්වා අවසන වියඪය වැඩීමට සෘජු උපදෙස් ලබාදීම සිදුවෙයි.

"ආරභථ නික්ඛමථ යුඤ්ජථ බුද්ධ සාසනෙ..."²² යන මෙහි බුද්ධානුශාසනය ක්‍රියාත්මක කිරීම අරඹා නිම වන තෙක් කටයුතු ඉටු කරන ලෙස පැහැදිලි කරන්නේ

බටවනයකට වැදුණු ඇතෙකු බට දඬු නලා දැමීමක් ලෙසිනි. එසේ ම එවැනි අය අරමුණ ඉටු කරගන්නා බව ද දක්වයි. (දුක්ඛස්සන්තං කරිස්සති).

"පමා වීම මරණයට මුල ය. නොපමා බව නිවණට මග ය. නොපමා වූවෝ නො මැරෙත්. පමා වූවෝ නො මළත් මළවුන් වැනි ය."²³ යන මෙහි වියඪය වඩන්නට පසුබට නොවන්නා නොමැරීමට හෙවත් නිවණට යද්දී, පමා වූ අය සුවසේ ජීවත්වනු පෙනුන ද ඔවුන් පණපිටින් ම මැරී ඇතැයි කියයි. පණපිටින් මැරීම යනු හිතවියඪය ඇති බව යි. අකම්ණ්‍යතාව යි. සාමාන්‍ය ජනතාව සැප සම්පත් පසුපස හඹා යන විට උත්කෘෂ්ඨ අරමුණ කෙරෙහි වියඪය ඉපිදවීමට තම ශ්‍රාවකයන්ට බුදුරුදුන් වදරා ඇත්තේ, 'සක්චිති රජකම, ස්වර්ගයට යාම මුළුලොව ම අල්වා ගැනීමට වඩා සෝවාන් ඵලය උසස් බව' යි.²⁴ එමගින් වියඪය ඇරඹූ අරමුණ කෙතරම් ශ්‍රේෂ්ඨදැයි කරුණු දක්වා ශ්‍රාවකයන් ඒ කෙරෙහි උත්තේජනය කළ බවක් පෙන්නුම් කරයි.

කකචුපම, කරණියමෙත්ත වැනි සූත්‍රවල උගන්වන්නේ වෙනස් ම ආකාරයේ වියඪයකි. එය ක්‍ෂාන්තිය හා මෛත්‍රිය සමග බැඳී පවතියි. ක්‍ෂාන්තිය - මෛත්‍රිය දෙක පවත්වා ගැනීමට ද වියඪය ඇවැසි ය. කකචුපම සූත්‍රයෙහි මෙය මනාව දක්වා ඇත. ඒ අනුව සොරුන් පිරිසක් විසින් දැත - දෙපය අල්වා කියතකින් ඉරා දමන විටක හෝ එම සොරුන් කෙරෙහි පටිසයක් උපනොත් ඔහු පැරදුණු අයෙකි. එතරම් දැඩි සිතක් උපදවා ගන්නට වියඪය අවශ්‍යම ය. වියඪය යනු

පාරම්තාවකි. අට්ඨකථාවන්හි එය දක්වන්නේ "කරුණාවෙන් හා උපාය කෞශල්‍යයෙන් යුක්ත වූ පරවැඩ පිණිස පවතින වියථිය - වියථිපාරම්තා බව යි.²⁵ වියථිය පාරම්තාවෙහි ප්‍රභේද තුනකි. (අටුවා අනුව) ඒ වියථිය පාරම්, වියථිය උපපාරම්, වියථිය පරමත්ථ පාරම් වශයෙනි. වියථිය පිළිබඳ බෞද්ධ උපදේශනයෙහි සඳහන් අංග ප්‍රධාන කොටස් හතරකට බෙදිය හැකි අයුරු රේරුකානේ වැදවීමල හිමියෝ පෙන්වා දෙති.²⁶ වියථිය වර්ධනය කරන තැනැත්තා ඒ සඳහා දත යුතු කරුණු කිහිපයක් උන්වහන්සේ මෙසේ පෙන්වා දෙති.

1. වියථිය ඇතිවීමේ හේතු දත යුතු ය.
2. කුසිතවස්තු අට දත යුතු ය.
3. ආරම්භවස්තු අට දත යුතු ය.
4. වියථියට ප්‍රතිපක්‍ෂ ධර්ම හා ඒවා ඇතිවීමේ හේතු දත යුතුය.

මෙම අංග හතර ම නියෝජනය කරන්නේ වියථිාරබ්ධ පුද්ගලයන් උත්තේජනය කිරීම යන ඉහත කී කරුණට ය.

1. වියථිය ඇතිවීමේ හේතු එකොළහ.

- i. අපාය හය සිහි කිරීම.
- ii. වියථියෙහි අනුභව දැකීම.
- iii. බුද්ධාදී උතුමන්ගේ ගමන් මග මෙනෙහි කිරීම.

- iv. තමා අනුන් මත යැපෙන බව (හික්‍ෂුවක් නම්) සිතීම.
- v. තම ශාසනික උරුමයේ වටිනාකම සිහි කිරීම.
- vi. ශාස්තෘචරයාගේ වටිනාකම සිහි කිරීම.
- vii. ඉපදීමේ දුක් සහිත බව මෙනෙහි කිරීම.
- viii. තමා හා වසන අනෙක් අයගේ දියුණුව මෙනෙහි කිරීම.
- ix. අලසයන් දුරලීම.
- x. වියථිය ඇති අය ඇසුර.
- xi. වියථිය ඉපිදවීමට සිත යොදන ලද බව.

මේ කරුණු එකොළහ ම අභිධම්ම මාතිකාවෙහි සහ විසුද්ධිමග්ග ථිකාවෙහි මේ අයුරින් ම දක්වා ඇත.²⁷ එමගින් දක්වන්නේ වියථිය ඉපදීමට තිබිය යුතු කරුණු ය. එසේ ම එය උත්තේජනයට ද දායකවෙයි. ඉන් උපදේශනයක් ලබා දෙයි. එම උපදෙස් මූලික සුත්‍රවල දක්වන උපදේශනයන්ට ප්‍රවේශ ද්වාරයක් බඳු ය.

2. කුසිත වස්තු අට දත යුතු ය.

කුසිත වස්තු අට දනගෙන සිටීම ද වියථිය උපදවන්නට හේතු වන බව බෞද්ධ උපදේශනය යි. වැඩක් කිරීමට පෙර හෝ කළ පසු හෝ රෝගයකට පසු හෝ ආහාර අඩුකම - වැඩිකම නිසා හෝ කටයුතු පමා නො කර ඇරඹීමට මෙ මගින් උපදෙස් ලබා දෙයි.

3. ආරම්භවස්තු අට දහ යුතු ය.

ඉහත කී කුසිතාරම්භ වහු සුත්‍රයෙහි ම ඊට ප්‍රතිවිරුද්ධ ලක්ෂණ සහිත කරුණු 8 ක් දක්වයි.²⁸ එමගින් ප්‍රකට වන්නේ අද කළ යුතු දෙය අද ම කිරීමේ උපදේශනය යි.

4. වියචියට ප්‍රතිපක්‍ෂ ධම් හා ඒවා උපදින්නට හේතු දහ යුතු ය.

වියචිය ඉපදීමට බාධා වනුයේ කුමක්දැයි වටහා නො ගෙන වියචිය ඉපදවිය නො හැක. ඉපදුණ ද වැඩිකල් නො පවතිනු ඇත. බෞද්ධ වියචිය උපදේශනයෙහි මෙම අංශය ඉතා වැදගත් ය. වියචිය ප්‍රතිගාමී කරුණු පෙන්වන සංයුක්ත නිකායෙහි වියචිප්‍රතිගාමී මානසික ලක්ෂණ තුනක් හා කායික හේතු දෙකක් දක්වන අතර ඒවා ඇතිවීමට ද හේතුවක් ලෙස අයෝනියෝ මනසිකාර බහුලතාව හේතු වන බව දක්වයි.²⁹ ඒ අනුව,

- කුසල ක්‍රියාවන්හි නො සතුටු බව - අරති
  - අලස බව - තන්ද්‍රි
  - ශරීරය පණ නැති බව - විජම්හිතා
  - බත් මතය - හත්තසම්මදෙ
  - සිත හැකිලෙන බව - චේතසො ලීනත්ථං.
- සහ එම කරුණු පහ ගැන අයෝනියෝ මනසිකාරය හෙවත් තත්ත්වාකාරයෙන් තතු නො සොයන මනස තුළ අලසකම උපදින බව දක්වයි. ඒවා එසේ දැක්වීම ම උපදේශනයකි.

චිතමිද්ධය තුපදීමට හේතු වන කරුණු ද දක්වා ඇත. එහිදී ආරම්භධාතු, නික්ඛමධාතු, පරක්කමධාතු සහ යෝනියෝ මනසිකාරය තුපත් අලසකම තුපදවීමට ත් උපත් අලසකම නැති කිරීමට ත් හේතු වන බව දක්වයි.³⁰ එසේ ආරම්භ කිරීම, එහි යෙදීම හා නිමවන තුරු කටයුතු ඉටු කිරීම පිළිබඳ සිහිය නිසා වියචිය සිත තුළ රැඳී පවතින බව දැක්වේ. දීඝ නිකාය අට්ඨකථාවෙහි තවත් කරුණු හයක් දක්වමින් වියචිය ඉපදීමට එම කරුණු හයෙහි වැදගත්කම අවධාරණය කරයි.³¹ එම කරුණු හය නම්,

1. පමණට වඩා ආහාර නො ගැනීම.
2. ඉරියව් වෙනස් කිරීම.
3. ආලෝක සංඥාව මෙනෙහි කිරීම.
4. එළිමහනෙහි සිටීම.
5. කළණ මිතුරු ඇසුර.
6. වියචිය උපදින ආකාරයේ සාකච්ඡාවල නිරත වීම.

යන හය යි. තම ශරීරයට දරා ගත නො හැකි ආකාරයට ආහාර ගැනීම වියචිය වඩන්නට අපහසුවක් බව දැක්වේ. එසේ ම යම් ඉරියව්වක සිටින විට අලසකම ඉස්මතු වේ නම් එම ඉරියව්ව වෙනස් කළ යුතු ය. එමගින් ශරීරය නව සැකසුමකට ලක් වී විත්ත - කාය කම්ණාතාව උදාවෙයි. ආලෝක සංඥාව යනු සිතුවිලි උත්තේජනය කරන්නකි. එය මානසික අංශය ප්‍රබෝධමත් කිරීමට දුන් උපදේශනයකි. එළිමහන යනු මනා වාතාශ්‍රයක් හා වෙනස් අරමුණු සහිත

තැනකි. මිනිස් සිත එමගින් උදෙසාගිමක් වෙයි. කළාණ මිත්‍ර ඇසුර වියඕය පිණිස වැදගත් වන බව බෞද්ධ උපදේශනයෙහි පුන පුනා ම දක්වන්නකි. මන්ද යත් මිනිසා දිවියානුගතිය (අනුකරණය) රුචි සත්ත්වයකු බැවිනි. මෙහි කළණ මිතුරා යනු වියඕධික නිරෝගී මනසක් හිමි තැනැත්තා ය. සප්පාය කථා යන්නෙන් අදහස් කරන්නේ වියඕය ඉපදීමට ම උචිත ධනාත්මක කථාව යි. ඒ ආකාරයට වියඕයට ප්‍රතිපක්‍ෂ ධම් වටහා ගෙන වියඕය ඉපදීමට හේතු වන ධම් ප්‍රගුණ කිරීමට බුදුදහම උපදෙස් ලබාදෙයි.

එහිදී පවලායන සූත්‍රය ඉතා ම වැදගත් උපදේශනය ලබා දෙන සූත්‍රය ලෙස දක්විය යුතු ය. එහි වියඕය උපදවන්නට අලසකම නසන ක්‍රමවේද (ප්‍රායෝගික ක්‍රම) අටක් පෙන්වයි.³²

1. යම් කටයුත්තක යෙදෙන විට අලසකම උපදී නම් එම කටයුත්ත නාවකාලිකව නැවතීම. නිතර - නිතර නො කිරීම.
2. සිතින් කරුණු මෙතෙහි කිරීම. කරන්නට ඇති වැඩ ගැන සැලසුම් සකස් කිරීම. කරන්නට ඇති කටයුතු පිළිබඳ මූලික තොරතුරු ආවර්ණය. සිත තුළ වියඕය උපදින ආකාරයේ ධම් කරුණු කථා ආදිය මෙතෙහි කිරීම.
3. යමක් හඬ නගා කියවීම. ගායනය වැනි යමක් වුව ද මේ සඳහා (සාමාන්‍ය ජනතාවට) යොදා ගත හැකි ය.

4. කණ් පෙනි දෙකෙන් ඇද දෙ අතින් ඇඟ පිරිමැදීම.
5. සිටින ඉරියව්ව වෙනස් කර ජලයෙන් දෙනෙන් තෙමා අවට නිරීක්ෂණය කිරීම. රාත්‍රියක නම් තාරකා දෙස බලා සිටීම.
6. ආලෝකය දෙස බලා සිටීම. මෙතෙහි කිරීම, දහවල් නම් රාත්‍රිය සේ සිතා ගැනීම. රාත්‍රියක නම් දහවල් සේ සිතා ගැනීම. සිත තුළ පැහැසර බවක් ගොඩනගා ගැනීම.
7. ඉදිරියට යන්නාක් මෙන් පසුපසට සක්මන් කිරීම. ඉඤ්ඤයන් විසිරීමට නොදී මෙතෙහි කිරීම.
8. මේ කිසිවකින් නිදිමත නැති නො වේ නම්, අලසකම ම උපදී නම් පිබිඳෙන වෙලාව සනිටුහන් කොට ගෙන දකුණු ඇලයෙන්, පාදයක් මත පාදයක් තබා ගෙන සැතපීම. පිබිදුණු වහා ම ඇඳෙන් නැගී සිටීම. හාන්සි වී සිටීමට සිත යොමු නො කිරීම.

මෙහි අටවන කරුණට අප යා යුත්තේ මුල් අවස්ථා හත ම අසාර්ථක වුවහොත් බව බෞද්ධ උපදේශනය යි. මීට අමතර ව ඇරඹූ වියඕය හීන වූ අයගේ වියඕය උත්තේජනයට විවිධ ධර්මෝපදේශ ලබා දී ඇත. "කළ යුත්ත අද ම කළ යුතු ය. හෙට දින මිය යා දැයි කිව නො හැකි ද? (කවරකු දැනී ද?)

මහාසේනා ඇති (විවිධ ස්වරූප ඇති) මාරයා (මරණය) ගැන කවරකු දැනී" ද? ³³ මීට අදාළ මූලික සූත්‍රය වන හද්දේකරත්ත සූත්‍රයෙහි අද අවසන් දිනය ලෙස සලකමින් වියඪය වැඩීමට ශ්‍රාවකයාට උපදෙස් ලබා දෙයි.

සබ්බාසව සූත්‍රාගත උපදේශන ක්‍රමයෙහි පරිවර්ථන, විනෝදන, අධිවාසන යන න්‍යායත්‍රය භාවිතයට ද වියඪය අවශ්‍ය වෙයි.³⁴ එම සූත්‍රය කරුණු දක්වන ආකාරයට තමාට උචිත අනුවිත පුද්ගල ප්‍රදේශාදිය දැන හැඳින ඉන් මිදී සිටීමට වියඪයක් අවශ්‍යම ය. සිතට උපදින කාමාදී විතක් එකිනෙක ඉවතලීමට ද වියඪය අවශ්‍ය වේ. සීතල, බඩගින්න ආදී අතේක උවදුරු පීඩා විඳ දරා ගෙන කටයුතු කිරීමට ඒකායන අරමුණක් තිබිය යුතු ය. එම ඒකායන අරමුණ සාක්ෂාත් කර ගැනීමට යොදන වෛතසික බලය වියඪය යි. ශාස්ත්‍රාවරයකු ලෙස බුදුරදුන් ලබා දී ඇත්තේ එම වෛතසික බලය උපදවාගන්නට අවැසි පෙළඹවීම යි.

වියඪය පිළිබඳ බෞද්ධ උපදේශනයෙහි 'ප්‍රතිඵල ලාභීන් ඇගයීම' යනු සුවිශේෂ අංගයකි. විශේෂයෙන් පූච්ඡගවල විසූ බුදුවරුන්ගේ ශාසනවල දුටු පුද්ගල වර්ත මත මහාවියඪය සහිත ශ්‍රාවක වර්ත බිහි වී ඇත. පෙරුම් පිරීම පිළිබඳ කථා පුවත් මීට නිදසුන් ය. එසේ ම භාග්‍යවතුන් වහන්සේ ධර්මාන සමයෙහි ඇතැම් වියඪාධික ශ්‍රාවකයන් පිළිබඳ මත බදින කථා පුවත් ද ශ්‍රාවක වියඪය ජනනයට හා ප්‍රගමනයට දායක වෙයි. සාරිපුත්ත, නාලක, මහාමොග්ගල්ලාන, මහාකාශ්‍යප, අනුරුද්ධ, හද්දිය, සෝණ,

චක්ඛුපාල, රට්ඨපාල, බක්කුල, ආනන්ද, රාහුල, යනාදී මහතෙරවරු උදොර්ගීමත් වර්ත ලෙස සංඝ සමාජගත වූ චිත්තාකර්ෂණීය වර්ත ඇත්තාහු වෙති.

සිය දෙනෙත් අන්ධ වුව ද චක්ඛුපාලතෙරුන් වහන්සේ වියඪය නො හළහ. මෙය අංග හේතුවෙන් අත් නො හරින වියඪය නම් වූ පාරමිතාව යි. සංගාමජී තෙරුහු අඹු දරුවන් නිසා වියඪය නො හළහ. එය වියඪය පාරමිතා බඳු ය. සිරිලක විසූ පිතමල්ල නම් තෙරහු ජීවිතය නැති වන බව දැනගෙන ද වියඪය අත් නො හළහ. එය විරිය පරමත්ථ පාරමිතාව යි. පෙර භවයක වියඪය කළ බාහිය, තම්බදායීක, සුප්පබුද්ධ, පුක්කුසාති යන සිව්දෙනා ද ජීවිතාශාව අතහැර බවුන් වඩා දෙවිලොව ගමන් කර මෙහිදී නිවන් අවබෝධ කළ අය යි. වියඪය අරඹන අයට මනා උපදේශනයක් ලබා දෙන උන්වහන්සේගේ කථාවකි මහාසිව තෙරුන්ගේ කථාව. උන්වහන්සේ ත්‍රිපිටකධාරී ව සිට වසර 30 ක් එකදිගට වෙර වඩා මගඵල ලැබූහ.

ප්‍රතිඵල ලාභීන් ඇගයීමේ බුදුරදුන්ගේ තව ත් එක් ක්‍රමයකි ධුතාංගධාරීන් ඇගයීමට ලක් කිරීම. උන්වහන්සේ බොහෝ විට මහා කාශ්‍යප, බදිරවනියරේවත වැනි තෙරුන් අගයා ඇත. වණ්නා කර ඇත. ධුතාංග < දෘඪාංග තුළ දැක්වෙන්නේ අධික වියඪාරබ්ධ අභිප්‍රේරිත ශ්‍රාවකයකුගේ ලක්ෂණ යි. ධුතාංග අටක් බව මූලික දේශනා දක්වන අතර³⁵ අට්ඨකථාවල එය දහතුනකි.³⁶ තෙළෙස් ධුතාංග පිළිබඳ සංක්ෂිප්ත සඳහනක් "කාලිගොධපුත්ත හද්දිය ථෙරථාගාවෙහි

හමුවෙයි.”³⁷ ඊට අනුව, පිණ්ඩපාතික වීම, පංසුකුලික වීම, තෙව්වරික වීම, සපදනවාරී බව. (ගෙපිළිවෙලින් පිඬු සිගා යාම). ඒකාසනහොජ් බව, පත්තපිණ්ඩි (පාත්‍රයෙහි පමණක් වැළඳීම), බලපවිෂාහත්ති වීම(ඉතිරි ආහාර ඉවත ලෑම), ආරඤ්ඤක වීම, රුක්බමුලික වීම, අබිභෝකාසී (එළීමහනෙහි සිටින්නකු) වීම, සුසානයේ සිටීම, යථාසන්නතික (ඇතිරිලි ආදිය පරිභරණය නො කිරීම). නේසජ්ජික (වාඩි වී පමණක් සිටීම.) (මෙහිදී සැතපීම හැර සෙසු ඉරියව් තුන පමණක් භාවිත කරයි). මෙම ප්‍රතිපත්ති පිරුවත් අතර මහා කාශ්‍යප තෙරුන් වහන්සේ අග්‍ර වූහ. ඒ අනුව වියරිය පිළිබඳ බෞද්ධ උපදේශනයේ මූලික කරුණු පහත පරිදි හඳුනා ගත හැකි ය.

1. පුද්ගල මනෝභාව අධ්‍යයනය කොට සිදු කර ඇත.
2. කථා කලාව භාවිත කර ඇත.
3. ස්වයං පූච්ඡාමි බව (පූච්ඡාදර්ශීය) ලබා දී ඇත.
4. පරමාර්යක් (අරමුණක්) ලබා දී වියරිය වැඩිමට යොමු කර ඇත.
5. යථාර්ථවාදී විචරණ ඔස්සේ උත්තම අථී කරා මෙහෙයවා ඇත.

ආන්තික සටහන්

1. මහා නිද්දේස අට්ඨකථා, 1. වෙළුම, සයිමන් භේවාචිකාරණ මුද්‍රණය, මරදාන, 1934, 238 පිටුව.
2. සංයුක්ත නිකාය අට්ඨකථා, 2.වෙළුම, සයිමන් භේවාචිකාරණ මුද්‍රණය, මරදාන, 1920, 140 පිටුව.

3. සංයුක්ත නිකාය අට්ඨකථා , 2.වෙළුම, සයිමන් භේවාචිකාරණ මුද්‍රණය, මරදාන, 1920, 160. පිටුව.
4. අංගුත්තර නිකාය අට්ඨකථා, 1.වෙළුම, සයිමන් භේවාචිකාරණ මුද්‍රණය, මරදාන, 1920, 164 පිටුව.
5. සමන්තපාසාදිකා, 1.වෙළුම, සයිමන් භේවාචිකාරණ මුද්‍රණය, මරදාන, 1920, 86 පිටුව.
6. බුද්ධවංස අට්ඨකථා, 1.වෙළුම, සයිමන් භේවාචිකාරණ මුද්‍රණය, මරදාන, 1920, 130 පිටුව.
7. මජ්ඣිම නිකාය, 1. වෙළුම, බුද්ධ ජයන්ති (පුනර්) මුද්‍රණය, 2005, දෙහිවල, 130 පිටුව.
8. සංයුක්ත නිකාය, 3. වෙළුම, බුද්ධ ජයන්ති (පුනර්) මුද්‍රණය, 2005, දෙහිවල, 120 පිටුව.
9. එම, 120 පිටුව.
10. සංයුක්ත නිකාය, 2. වෙළුම, බුද්ධ ජයන්ති (පුනර්) මුද්‍රණය, 2005, දෙහිවල, 420 පිටුව.
11. සංයුක්ත නිකාය, 2. වෙළුම, බුද්ධ ජයන්ති (පුනර්) මුද්‍රණය, 2005, දෙහිවල, 160 පිටුව.
12. ජාතක පාළි, චණ්ණපථ ජාතකය.
13. සංයුක්ත නිකාය, 1. වෙළුම, බුද්ධ ජයන්ති (පුනර්) මුද්‍රණය, 2005, දෙහිවල, 230 පිටුව.
14. එම, 230 පිටුව.
15. සංයුක්ත නිකාය, 4 වෙළුම, බුද්ධ ජයන්ති (පුනර්) මුද්‍රණය, 2005, දෙහිවල, 320 පිටුව.
16. මජ්ඣිම නිකාය, 1. වෙළුම, බුද්ධ ජයන්ති (පුනර්) මුද්‍රණය 2005, දෙහිවල, 160-210. පිටු.
17. මජ්ඣිම නිකාය, 2. වෙළුම, බුද්ධ ජයන්ති (පුනර්) මුද්‍රණය , 2005,

- දෙහිවල, 86. පිටුව.
18. මජ්ඣිම නිකාය, 2. වෙළුම, බුද්ධ ජයන්ති (පුනර්) මුද්‍රණය, 2005, දෙහිවල, 64 පිටුව.
  19. මජ්ඣිම නිකාය, 2. වෙළුම, බුද්ධ ජයන්ති (පුනර්) මුද්‍රණය, 2005, දෙහිවල, 140 පිටුව.
  20. සංයුක්ත නිකාය, 2. වෙළුම, බුද්ධ ජයන්ති (පුනර්) මුද්‍රණය, 2005, දෙහිවල, 214. පිටුව.
  21. සංයුක්ත නිකාය, 1. වෙළුම, බුද්ධ ජයන්ති (පුනර්) මුද්‍රණය, 2005, දෙහිවල, 310. පිටුව.
  22. එම, 310 පිටුව.
  23. ධම්මපදය 2. අපපමාද වග්ගය.
  24. පථව්‍යා එකරජ්ජෙන සග්ගස්ස ගමනේන වා සබ්බලොකාධිපච්චෙන සොතාපත්ති ඵලං වරං ධම්මපදය. සහස්සවග්ගය.
  25. කරුණුපාය කොසල්ල පරිග්ගහිතො කාය විත්තේහි පරහිතාරම්භො විරිය පාරමිතා. වරියාපිටක අවධිකථා. 3. යුද්ධඤ්ජය වග්ග.
  26. වෘද්ධිමල හිමි රේරුකානේ, පාරමිතාප්‍රකරණය, 2010, 206 පිටුව.
  27. අභිධම්මමාහිකාපාළි, 2. විභංගමාහිකා.
  28. අංගුත්තර නිකාය, 4. වෙළුම, බුද්ධ ජයන්ති (පුනර්) මුද්‍රණය, 2005, දෙහිවල, 380 පිටුව
  29. සංයුක්ත නිකාය, 5. වෙළුම, බුද්ධ ජයන්ති (පුනර්) මුද්‍රණය, 2005, දෙහිවල, 70. පිටුව.
  30. සංයුක්ත නිකාය, 5. වෙළුම, බුද්ධ ජයන්ති (පුනර්) මුද්‍රණය, 2005, දෙහිවල, 240. පිටුව.
  31. දීඝනිකාය, 2. වෙළුම, බුද්ධ ජයන්ති (පුනර්) මුද්‍රණය, 2005, දෙහිවල,

370. පිටුව.
32. අංගුත්තර නිකාය, 4. වෙළුම, බුද්ධ ජයන්ති (පුනර්) මුද්‍රණය, 2005, දෙහිවල, 406 පිටුව.
33. අජ්ජේව කිච්චං ආකප්පං කො ජඤ්ඤාමරණං සුවෙ න හි නො සංගරං තෙන මහාසෙනෙන මච්චුතා. මජ්ඣිම නිකාය, 3. වෙළුම, බුද්ධ ජයන්ති (පුනර්) මුද්‍රණය, 2005, දෙහිවල, 410 පිටුව.
34. මජ්ඣිම නිකාය, 1. වෙළුම, බුද්ධ ජයන්ති (පුනර්) මුද්‍රණය, 2005, දෙහිවල, 28 පිටුව
35. අංගුත්තර නිකාය, 4. වෙළුම, බුද්ධ ජයන්ති (පුනර්) මුද්‍රණය, 2005, දෙහිවල, 240. පිටුව.
36. මහානිද්දේස පාළි, 1. වෙළුම, බුද්ධ ජයන්ති (පුනර්) මුද්‍රණය, 2005, දෙහිවල, 340. පිටුව.
37. ථේරගාථා, 16. 7. කාළිගොධපුත්ත හද්දිය ථේරගාථා. 3-16 ශාථා.